

Meebewegen met hangjongeren

De werkgroep Jeugd en Veiligheid organiseerde in november een avond voor buurtbewoners van Zeeburg, die moeite ondervinden met 'hangjongeren' in de buurt. Pedagoog en socioloog Hans Kallenbach gaf inzicht in het gedrag van jongeren, maar - belangrijker nog - in het gedrag van de bewoners zelf. Want daar kunnen ze mee aan de slag.

tekst: Reina Zijlstra
foto: Kees Hoogveen

Jongens op scooters, jongens die bij de ingang van je huis rondhangen, of meiden die de oren van je hoofd gillen. Je stoort je eraan. Je wilt er iets van zeggen. Maar hoe doe je dat. Je weet van te voren al dat ze heus niet naar je luisteren of dat je het alleen nog maar erger maakt. Je voelt je machteloos.

Hans Kallenbach is pedagoog en adviseert verschillende instanties, zoals de politie, de kinderbescherming, maar ook winkelpersoneel, over cultuurverschillen, met name op gebied van straatcultuur. Door middel van spel laat hij mensen zelf ondervinden waar in hun geval een punt van verbetering kan zitten. Want: 'Je kunt de wind niet veranderen, maar wel hoe je je zeilen hebt staan.' Oftewel, hoezeer je je ook aan bepaalde jongeren stoort (of misschien wel je buurman, want daar geldt het uiteraard ook voor) en vindt dat zij moeten veranderen, het enige waar je grip op hebt is je eigen gedrag.

Hans Kallenbach geeft toe dat de tijden zijn veranderd. Jongeren zijn anders dan vroeger. Wat men onder respect verstaat en ook de houding van jongeren zijn veranderd, maar het is zoals het is, zegt Hans. Je moet je afvragen wat je zelf als burger kan doen.

'Ik ben hiermee begonnen omdat ik zelf moeite had om jongeren op hun gedrag

aan te spreken,' vertelt de pedagoog. 'Ik voelde angst. Maak ik het niet erger? dacht ik.'

Er zijn zeker dertig bewoners op de workshop in Zeeburg afgekomen en naarmate de avond vordert, wordt duidelijk dat ze allemaal die moeite herkennen en heel graag hun verhaal willen vertellen. Het zit ze hoog.

'Contact leggen,' zegt Hans Kallenbach. 'Dat is de eerste stap.' Wacht daar niet langer dan drie minuten mee, nadat je de neiging voelt, want daarna is het moment voorbij, is zijn ervaring. Ten tweede moet je een eervolle uitweg bieden. Boor ze niet de grond in, laat ze niet afgaan tegenover anderen. Houd ze in hun waarde, toon respect. Zoals jij dat op jouw beurt van hun verwacht.

Er wordt geoefend met een voorbeeld. Hans heeft een acteur meegebracht. Hij zit voorovergebogen propjes te maken en op de grond te gooien. De 'vervuilende jongere'. Mevrouw zegt: 'Hé joh, wat zit je hier een troep te maken. Zou je dat alsjeblieft willen opruimen?' De jongen kijkt haar aan, minachtend. Je ziet het in zijn ogen: 'Wat moet je van me?' denkt hij. Deze aanpak werkt duidelijk niet. Hans onderbreekt de situatie. Hij vraagt de acteur hoe haar benadering op hem overkwam. Met iets als 'hé joh' moet je duidelijk niet beginnen. 'Je zit niet in mijn groep,' zegt de acteur. En zo wil je zelf ook niet worden

aangesproken, merkt een bewoner op. 'En kom niet te dichtbij,' vervolgt de acteur. 'Je zit in mijn space.'

Een volgende bewoner stelt zich aan 'de jongere' voor, steekt een hand uit, maar de jongen kijkt haar verbaasd aan. Ze trekt haar hand weer in. Ze mag het nog een keer proberen en ze krijgt nu het advies van Hans haar hand langer in beeld te houden. 'Hou vol, blijf glimlachen,' adviseert Hans. Ze houdt vol en dat heeft het gewenste effect. 'Nu kán ik die hand gewoon niet weigeren,' zegt de acteur. 'En ook al doe ik dat toch nog: het werkt hoe dan ook positief, het contact is gelegd.'

Jongeren zullen vaak ontkennen wanneer je ze ergens op aanspreekt, waarschuwt Hans. 'Dat is helemaal niet van mij, dat heb ik niet gedaan.' Negeer de ontkenning, spreek hen niet tegen. Zeg niet: 'Jawel, ik zag het toch!' Aanbieden het samen op te ruimen is een betere aanpak.

'Probeer niet te winnen, je verliest het toch,' zegt Hans. 'Ga het gevecht niet aan.' Ook waarschuwt hij dat je de confrontatie niet aan moet gaan, als je op dat moment niet lekker in je vel zit. Dat zal niet werken. Als je bijvoorbeeld pissig bent, of moe, of je gewoon onzeker voelt bij het idee hen aan te spreken. Doe het dan liever een andere keer of laat het aan iemand anders over.

Maar eigenlijk begint het allemaal met hun gedrag te snappen. Je hoeft het gedrag niet goed te keuren, maar probeer het wel te begrijpen. Begrip hebben voor de situatie waarin zij verkeren en wat er omheen speelt. Vraag je af waar het gedrag vandaan komt. Waarom hangen die jongeren elke avond in dit portiek rond? Kunnen ze nergens anders terecht? Vraag het hen. Leg contact. Misschien kan er naar een oplossing voor hen gezocht worden of kan je er op zijn minst beter tegen nu je hen beter begrijpt.

Meebewegen is de sleutel, laat Hans de bezoekers met een oefening zien. Probeer maar eens iemand zijn hand op te tillen wanneer de ander zijn vlakke hand tegen het tafelblad duwt. Probeer het dan eens door eerst met het duwen mee te bewegen en dan pas te trekken. Doordat je mee beweegt, ontspant de ander en is die daarna makkelijk mee te krijgen. Meebewegen houdt in: 'Ik begrijp het'. Het is karate versus judo. ◀

Meer tips leest u in het boek 'Hangjongeren' van Hans Kallenbach